

*Załącznik Nr 1
do projektu nr 4 (DRUK Nr 63-1)
Uchwały Nr .....
Rady Gminy Krzywca
z dnia ..... r.*

**PLAN ODNOWY
MIEJSCOWOŚCI
BABICE
NA LATA 2019-2026**

SPIS TREŚCI:

I.	WSTĘP	3
II.	CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	6
	1. Położenie miejscowości.....	6
	2. Przynależność administracyjna	7
	3. Powierzchnia	7
	4. Liczba ludności	8
	5. Historia miejscowości	8
	6. Określenie przestrzennej struktury miejscowości	9
III.	INWENTARYZACJA ZASBÓW	10
	1. Zasoby przyrodnicze	10
	2. Dziedzictwo kulturowe	16
	3. Obiekty i tereny.....	20
	4. Infrastruktura społeczna	22
IV.	OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI	23
V.	OPIS PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ	25
VI.	PODSUMOWANIE.....	26

I. WSTĘP

Rozwój i odnowa obszarów wszystkich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską w okresie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym jej celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszeniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów wiejskich.

Plan Odnowy Miejscowości to dokument planowania rozwoju na najniższym szczeblu, czyli na poziomie sołectwa. Ma on pobudzać mieszkańców danej miejscowości do wspólnego działania na rzecz rozwoju swojej małej ojczyzny.

Został stworzony przy udziale mieszkańców i zawiera działania, które pomogą im samym rozwiązać problemy, pokonać bariery i osiągnąć stawiane cele operacyjne i finansowe, prowadzące do osiągnięcia założonej wizji i misji.

Plan Odnowy Miejscowości Babice przedstawia sytuację społeczno-ekonomiczną miejscowości, formułuje cele i zawiera opis strategii zmierzającej do osiągnięcia rozwoju społecznego, gospodarczego. Szacuje spodziewane efekty planowanych interwencji i wpływ na przebieg procesów rozwojowych, wskazuje kierunki zaangażowania środków funduszy strukturalnych i środków własnych Gminy Krzywczka.

Opracowanie a następnie wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości Babice wiąże się z określonymi korzyściami dla społeczności lokalnej:

- możliwością korzystania z funduszy strukturalnych i innych zewnętrznych źródeł finansowania działań rozwojowych,
- zdynamizowaniu rozwoju społeczno- gospodarczego miejscowości, dzięki pojawiającym się nowym możliwościom podejmowania działań rozwojowych,
- wzrostem aktywności życia społeczno- kulturalnego,
- wdrożeniu pozytywnych zmian akceptowanych przez mieszkańców tej miejscowości,
- aktywizacją społeczności lokalnej; wzrostem tożsamości z miejscem zamieszkania i stopnia integracji mieszkańców wokół działań na rzecz własnej miejscowości i własnego środowiska,
- stworzenie lokalnego forum wymiany informacji i doświadczeń.

Obszarem realizacji Planu Odnowy Miejscowości Babice jest obszar tej miejscowości.

Niniejszy plan jest planem otwartym, stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych.

Uwarunkowania Planu Odnowy Miejscowości polegają na tym, że ma on zdecentralizowany, lokalny charakter, obejmujący ograniczony teren jednej tylko miejscowości i przygotowywany jest z inicjatywy i przy udziale mieszkańców danej miejscowości. Specyfikacja tego planu polega na tym, że jest on ukierunkowany na zagadnienia cywilizacyjno- kulturowe, koncentruje się na prostych, lokalnych przedsięwzięciach, które prowadzić mają do poprawy standardu i jakości życia mieszkańców. Ma on mniej pro-gospodarczy, a bardziej pro- społeczny i pro- kulturowy charakter. I to dzięki temu stanowi on doskonałe uzupełnienie strategii rozwoju całej gminy, która najczęściej koncentruje się na zagadnieniach infrastrukturalnych i gospodarczych.

Celem planu jest podtrzymanie i odtworzenie atrakcyjności wsi jako miejsca zamieszkania i zaplanowanie i przeprowadzenie tego w sposób dostępny, oczekiwany i popierany oraz wykonywalny dla lokalnej społeczności. Jest to niezwykle ważne w dzisiejszej sytuacji, gdy miasta oferują konkurencyjną alternatywę zamieszkania, a rolnictwo traci swą atrakcyjność jako źródło utrzymania, co prowadzi m.in. do migracji młodych ludzi, szczególnie tych lepiej wykształconych ze wsi do miasta. Idea odnowy wsi wyrasta z przekonania, że odnowiona, doinwestowana i ożywiona kulturowo wieś odzyska swoją atrakcyjność, jako miejsce zamieszkania, zapewni swoim mieszkańcom godziwy standard i jakość życia oraz zdoła zatrzymać młodzież na miejscu. Nie jako „mini-miasto” wysoko zurbanizowana i konkurująca z ośrodkami miejskimi bogactwem oferty, ale właśnie jako „nowa wieś” nowoczesna, lecz ceniąca i zachowującą swój wiejski charakter i kulturową specyfikę.

Plan Odnowy Miejscowości ma charakter „planu małych kroków”, ale w kierunku wielkich celów. Małych kroków, które podejmowane przez mieszkańców przy finansowym i organizacyjnym wsparciu gmin doprowadzić mają do trwałej poprawy miejscowych warunków życia.

Plan Odnowy Miejscowości przynosi duże korzyści dla których zaliczyć można m.in.:

- efektywne gospodarowanie takimi zasobami jak środowisko, ludzie, infrastruktura, środki finansowe itp.
- stałą ocenę postępów i korygowanie błędów przez wszystkich członków społeczności lokalnej,

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BABICE NA LATA 2019 - 2026

- zaangażowanie władz lokalnych oraz mieszkańców w planowanie swojej przyszłości,
- realistycznej ocenie mocnych i słabych stron miejscowości a przez to przyjrzenie się możliwościom oraz problemom, które mogą pojawić się w przyszłości.

Podstawą tworzenia Planu Odnowy jest zdanie sobie sprawy z lokalnych zasobów i potencjałów, zmobilizowanie ich, zainwestowanie w rozwój i stworzenie systemu działań partnerskich tak, aby uzyskać efekt żywiołowego przyrastania inicjatyw i kumulowania ich skutków.

Dokument ten musi być zgodny z innymi dokumentami strategicznymi na wyższych poziomach - samorządu czy nawet kraju. Jest zgodny ze Strategią rozwoju województwa – Podkarpackie 2020 w zakresie zadania 4.2 Ochrona środowiska, 4.2.3 Zapewnienie właściwej gospodarki wodno-ściekowej. Powstały Plan ma charakter otwarty, stwarzający możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych.

Projekt wprowadzonych do Planu Odnowy Miejscowości Babice zadań powstał w oparciu o wytyczne środowiska lokalnego i konsultacji społecznych. Został on przyjęty przez Zebranie Wiejskie w Babicach a następnie zatwierdzony przez Radę Gminy Krzywczu.

II. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI.

1. Położenie miejscowości

Miejscowość Babice położona jest w północno - zachodniej części Gminy Krzywczka.

Miejscowość Babice jest jedną z dziesięciu wsi wchodzących administracyjnie w skład Gminy Krzywczka należącej do powiatu przemyskiego. Gmina Krzywczka położona jest zaś w północno – zachodniej jego części, leżącej w odległości około 19 km od siedziby powiatu Przemyśla. Powiat przemyski położony jest w południowo-wschodniej części województwa podkarpackiego i od strony wschodniej graniczy z Ukrainą.

Położenie miejscowości Babice w Gminie Krzywczka ilustruje mapka:

2. Przynależność administracyjna.

Miejscowość Babice jest jedną z dziesięciu wsi wchodzących administracyjnie w skład Gminy Krzywczka należącej do powiatu przemyskiego, położonej w północno – zachodniej jego części leżącego w województwie podkarpackim.

Położenie miejscowości w powiecie przemyskim ilustruje mapka:

3. Powierzchnia.

Miejscowość Babice zajmuje powierzchnię 801,5 ha, co stanowi niemal 8,5% powierzchni Gminy Krzywczka. Grunty orne i użytki zielone zajmują powierzchnie łączną 228,35 ha. Pozostałą powierzchnię stanowią lasy państwowe, lasy mienia komunalnego i lasy Spółki Leśnej „Prokurawa”. Lasy prywatne zajmują powierzchnię 97,5 ha.

4. Liczba ludności.

Miejscowość Babice według stanu na dzień 01 stycznia 2019 roku zamieszkiwało łącznie 874 mieszkańców, w tym 417 kobiet i 457 mężczyzn.

Mieszkańcy Babic stanowią niemal 15 % mieszkańców Gminy Krzywca, którzy na dzień 01 stycznia 2019 roku liczyli łącznie 4 957 mieszkańców.

Ludność trudni się głównie rolnictwem, uzyskując z tego tytułu niewielkie dochody bowiem są to gospodarstwa małe i rozdrobnione.

W miejscowości Babice funkcjonowało wg stanu na dzień 01 stycznia 2019 roku 18 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

5. Historia miejscowości.

Ponoć już w 1416 r. pierwszy wójt Sobek Lach bronił miasteczko przed Tatarami. W latach następnych przez nich napadane i palone uległo całkowitemu zniszczeniu. W 1479 r. Jan Kmita z Dubiecka sprzedał Babice kasztelanowi lubuskiemu Dobiesławowi Kmicie, którego syn Stanisław Kmita Woj. ruski odbudował miasteczko po roku 1508. Jego następcą był Piotr Kmita, kasztelan krakowski, właściciel Bachowa, Leska, Wiśnicza, jeden z najbogatszych i bardziej wpływowych ludzi ówczesnej Polski. Już w tym okresie miejscowość posiadała wodociągi. Babice uzyskały duże znaczenie handlowe. W 1553 r. król Zygmunt August nadał tutejszym mieszczanom przywilej wolności od ceł na komorach i stanowiskach królewskich, rozszerzony przez Stefana Batorego. Po śmierci Piotra Kmity i jego żony Barbary z Herbutów część dóbr otrzymał Jerzy Stadnicki syn Mikołaja i Katarzyny z Mniszchów, który odsprzedał w 1588 r. Bachów wraz z Babicami Stanisławowi Tarnowskiemu. W 1602 r. Tarnowscy sprzedali te dobra Janowi Tomaszowi Drohojowskiemu, od którego nabył je jego szwagier Mikołaj Wolski. W 1624 r. okolice Babic jeszcze raz spustoszyli Tatarzy zabierając wielu mieszkańców w jasyr. W 1645 r. klucz bachowski z Babicami otrzymał Felicjan Grochowski, kasztelan przemyski, którego syn odstąpił dobra Ossolińskim. Później w 1643 r. sejm zezwolił na składowanie win węgierskich w Babicach. W 1653 r. na apel Jana Kazimierza sejmik w Sądowej Wiszni uchwalił wystawienie z ziemi sanockiej jednego konnego żołnierza od każdych 12 łąnów, a jednego pieszego - od każdych 20 domów w miastach. Babice wystawiły wtedy jednego piechura. Po "Potopie szwedzkim"

w Babicach zostali osadzeni schwytani wcześniej do niewoli żołnierze szwedzcy (prawdopodobnie Finowie) którzy nigdy nie byli chłopami pańszczyźnianymi. Po ich pobycie w Babicach pozostała nazwa topograficzna "Na Szwedach", znajdująca się na wysokości Zawady po drugiej stronie Sanu w kierunku wschodnim. Później właścicielami miasteczka byli kolejno Grabieńscy, Gorzkowscy, Pinińscy i w roku 1876 Zdzisław hr. Dembiński. W drugiej połowie XVIII w. w związku z wybudowaniem nowego traktu z Krosna i Dynowa do Przemyśla rola Babic zwiększyła się. Odbływały się tu głównie jednodniowe jarmarki na bydło, drób i jaja - w dniach 6 I, 4 V, 24 VIII, 25 IX. Dnia 2 XI 1848 r. spłonął drewniany ratusz, a wraz z nim wszelkie księgi miejskie, dokumenty i przywileje. Pod koniec XIX w. miasteczko podupadło, ludność utrzymywała się z rolnictwa i żeglugi na Sanie. W XX w. Babice stanowiły własność Jaruzelskich i Radomyskich.

6. Określenie przestrzennej struktury miejscowości

Południowo – wschodnią stroną wsi płynie rzeka San do której wpadają liczne potoki. Centrum wsi – dawne miasteczko – ulokowane jest wzdłuż drogi wojewódzkiej relacji Przemyśl Domaradz i ma zabudowę zwartą. Pozostałe części miejscowości ulokowane są bądź to wzdłuż dwóch dróg powiatowych relacji Babice – Iskań i Babice – Połanki bądź też licznych dróg gminnych. Centrum wsi ulokowane według dawnego rynku miejskiego posiada zabudowę zwartą, pozostałą część miejscowości posiada zabudowę rozproszoną typu zagrodowego. Miejscem spotkań mieszkańców wsi jest centrum tej miejscowości, w którym zlokalizowane jest Gminna Świetlica Wiejska, Kościół Rzymsko-Katolicki, remiza strażacka, przychodnia lekarska i placówki handlowe.

III. INWENTARYZACJA ZASOBÓW

1. Zasoby przyrodnicze.

Parametry klimatyczne

Klimat miejscowości Babice, podobnie jak i obszar całej Gminy Krzywca, wykazuje cechy typowe dla klimatu Pogórza Karpackiego – jest bardzo zmienny, w klasyfikacjach zalicza się go do piętra klimatycznego umiarkowanie ciepłego. Średnia roczna temperatura zależy bowiem od wysokości nad poziomem morza, przeciętnie jej wartość waha się około 7°C.

Najniższe średnie wieloletnie temperatury powietrza występują w miesiącach zimowych – styczniu i lutym i wahają się około – 4°C, najcieplej jest w miesiącu lipcu – średnia temperatura wynosi około 18°C. Roczne amplitudy temperatur powietrza są więc relatywnie wysokie, wskazując, iż klimat tego obszaru wykazuje cechy kontynentalne. Dominujący wpływ na kształtowanie klimatu ma powietrze polarno-morskie (zalegające średnio 62% roku) oraz powietrze polarno- kontynentalne (32% roku). Spośród sezonowo zmiennych kierunków wiatrów dominują w skali roku wiatry o składowej zachodniej (zachodnie, południowo- zachodnie i północno-zachodnie), rzadziej występują wiatry z innych kierunków, za wyjątkiem grudnia i stycznia, kiedy częste są wiatry z południowego wschodu. W okresie od października do stycznia nierzadko wieją wiatry o charakterze fenowym (towarzyszy im wzrost temperatury i spadek wilgotności powietrza), znane powszechnie pod określeniem zaczerpniętym z Podhala – wiatry halne. Kolejną cechą wskazującą na kontynentalizm klimatu jest względnie niska wartość średniego zachmurzenia – wynosi ona 63% pokrycia nieba. Rzadkie (względnie oczywiście) są dni pochmurne – średnio 110 w roku. Średnie roczne zachmurzenie waha się pomiędzy 4,8 a 5,4 w skali 8-stopniowej. Stosunkowo wysoka jest natomiast ilość opadów, mająca związek z wysokością nad poziomem morza. Średnia roczna ilość opadów waha się w granicach około 750 – 800 mm. Opady śnieżne pojawiają się średnio przez około 45-50 dni w roku, liczba dni z pokrywą śnieżną waha się w granicach 75-85 dni. W rezultacie okres wegetacji wynosi około 220 dni.

Stosunki wodne

Za sprawą słabo przepuszczalnego podłoża skalnego Karpat fliszowych oraz niewielkiej retencji w cienkiej warstwie zwietrzeliny sieć wodna charakteryzuje się znaczną gęstością. Rzeki i potoki posiadają znaczne spadki i obfitują w wodę, zwłaszcza w czasie intensywnych opadów, przyczyniając się znacznie do urozmaicenia rzeźby terenu. Największą rzeką na terenie Gminy Krzywcz, przepływającą południowo – wschodnią strona Babice jest San – szósta pod względem długości rzeka w Polsce. San przepływając przez teren Gminy Krzywcz zachowuje charakter rzeki górsko- nizinnej, co sprawia, że rzeka dość gwałtownie reaguje na obfite opady w górach mające najczęściej miejsce na wiosnę i w lecie. Przez miejscowość Babice przepływają liczne potoki” wpadające do rzeki San.

Wody podziemne, podobnie jak i na całym Pogórzu, nie są zbyt częste, są one raczej związane z wodami powierzchniowymi i na dodatek zalegają przy tym bardzo płytko. Nie ma więc większych możliwości powstania wód mineralnych. Występujące tu źródła wody (czyli miejsca wypływu wód podziemnych na powierzchnię) są stosunkowo liczne, niezbyt jednak wydajne. Wydajność ta wzrasta dopiero w dolinach rzek.

Gleby

Gleby występujące na terenie Babic (podobnie jak i całej Gminie Krzywczka) są typowe dla obszarów Pogórza. Przeważają gleby pyłowe, wytworzone ze zwietrzelin skał fliszowych. Drugim typem gleb są brunatnoziemy – brunatne, kwaśne i wylugowane. Pod względem przydatności rolniczej gleb ornych gleby tego obszaru zaliczone są do kompleksów pszennych górskich oraz zbożowych górskich.

Gleby w miejscowości Babice są średniej klasy bonitacyjnej. Ze względu na znaczne nachylenie stoków, gleby narażone są na denudację, a głównym czynnikiem niszczącym jest woda oraz wiatr. Ważnym elementem, który częściowo przeciwdziała erozji wodnej i wietrznej gleb, są liczne miedze śródpolne oraz pasma lasów położone od szczytowych partii w dół doliny.

Świat roślinny i zwierzęcy

Pod względem szaty roślinnej obszar miejscowości Babice zaliczany jest do Prowincji Górskiej Podokręgu Pogórza Przemyskiego. Ze względu zaś na podziały piętrowe roślinności, występują tu gatunki zaliczane do piętra pogórskiego. Pierwotną roślinność stanowiły drzewostany bukowo-jodłowe, bukowe i dębowo-grabowe tworzące onegdaj nieprzebytą puszcę karpacką. W dolinie Sanu występowały natomiast lasy łąkowe. Z innych gatunków drzew występują m.in. jesion, jawor, olsza szara i osika. Prowadzona od lat działalność człowieka znacznie zmniejszyła obszar zajmowany przez lasy, zwłaszcza w dolinie Sanu.

Za sprawą stosunkowo suchego i kontynentalnego klimatu występują tu rzadkie rośliny kserotermiczne (przystosowane do życia w warunkach niedoboru wody) jak np. turzyca niska czy kłosownica pierzasta. Nie brak też gatunków górskich – występują tu np.: kostrzewa górska, żywokost sercowaty czy żywiec gruczołowaty. Występują też gatunki charakterystyczne dla Karpat Wschodnich jak na.: lulecznica

kraińska. Z roślin podszycia leśnego wymienić warto zawilca gajowego, fiołka leśnego oraz turzycę orzęsioną.

Również bogato przedstawia się świat żyjących na terenie Babic zwierząt, w większości reprezentujących gatunki górskie i podgórskie. W przeciwieństwie do roślin siedliska zwierząt wykorzystują znaczną zmienność – z oczywistych względów. Najwięcej gatunków reprezentują ptaki, powszechnie spotkać można m.in. ziembę, wróbla, dymówkę, pliszkę czy trznadla. nierzadkie są też inne gatunki. W okresach wędrówek zaglądają na teren Babic i okolicy gatunki przylatujące z Doliny Dunaju i ujścia Dniestru (czapla, kawka), które wykorzystują dolinę Sanu jako szlak migracyjny. Licznie występują także ssaki – z większych gatunków tej gromady żyjących w stanie dzikim spotkać można najpowszechniej sarnę, jelenia

i dzika. Znacznie rzadsze są natomiast drapieżniki, choć ostatnio coraz więcej jest wilków.

Spośród gatunków z gromady gadów spotkać można na terenie Babic i okolic jaszczurkę zwinkę, jaszczurkę żyworodną, zaskrońca, padalca oraz żmiję zygzakowatą – jedyny gatunek jadowity. W rzece San oraz potokach nie brak ryb. Najszerzej prezentowana jest świnka, brzana, kleń i certa. Ze środowiskiem wodnym związane są płazy – gromada ta jest powszechnie reprezentowana na terenie Babic i okolic. Do charakterystycznych płazów należą: traszka górską, traszka karpacka, salamandra plamista, kumak górski, żaba moczarowa, żaba śmieszka. Owady wreszcie reprezentują m.in. mrówka rudnica, chrabąszcz majowy oraz guniak czerwczyk.

Miejscowość Babice leży w częściowo w granicach Parku Krajobrazowego Pogórza Przemyskiego, utworzonego w 1991 roku, w większości zaś w obszarze Chronionego Krajobrazu Pogórza Dynowskiego. W składzie szaty roślinnej występuje tu aż 900 gatunków roślin naczyniowych, z czego ściślej ochronie gatunkowej podlega 47, natomiast częściowej – 16. Z grupy roślin całkowicie chronionych dość licznie występują tu: kłokoczka południowa, lilia złotogłów, skrzyp olbrzymi, wawrzynek wilczełyko, widlak jałowcowaty, gatunki z rodziny storczykowatych oraz bluszcz pospolity. Bogata i zróżnicowana flora naczyniowa zawiera również gatunki uznane za rzadkie, narażone na wyginięcie bądź wymierające umieszczone na „Liście roślin zagrożonych w Polsce”. gatunkami rzadkimi są: bylica piołun, przeniec grzebieniasty, ostrożeń siedmiogrodzki, głóg Palmstrucha i zaraza gałęziasta, zaś narażonymi na wyginięcie: dziewanna

austriacka, dzwonecznik wonny, storzan bezlistny, storczyk plamisty, kruszczyk błotny i storczyk Kukawka. Grupy roślin wymierających reprezentują: kręczyńska jesienna, storczyk cuchnący oraz bulwiak czerwony. Ciekawa jest również fauna Parku. Stwierdzono tu 3 chronione gatunki ryb, 16 gatunków płazów i gadów, 134 gatunki lęgowych ptaków oraz 30 gatunków ssaków.

W ostoi tej stwierdzono występowanie około 30 gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Liczebność 5 gatunków mieszczą się w kryteriach wyznaczania ostoi ptaków. Są to: orlik krzykliwy, derkacz, dzięcioł zielonosiwy, puszczyk uralski, muchówka białoszyja. Ponadto 11 gatunków wymienionych jest w „Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt” jako ptaki zagrożone. Dolina Sanu w miejscowości Babice leży bezpośrednio w strefie „NATURA 2000”

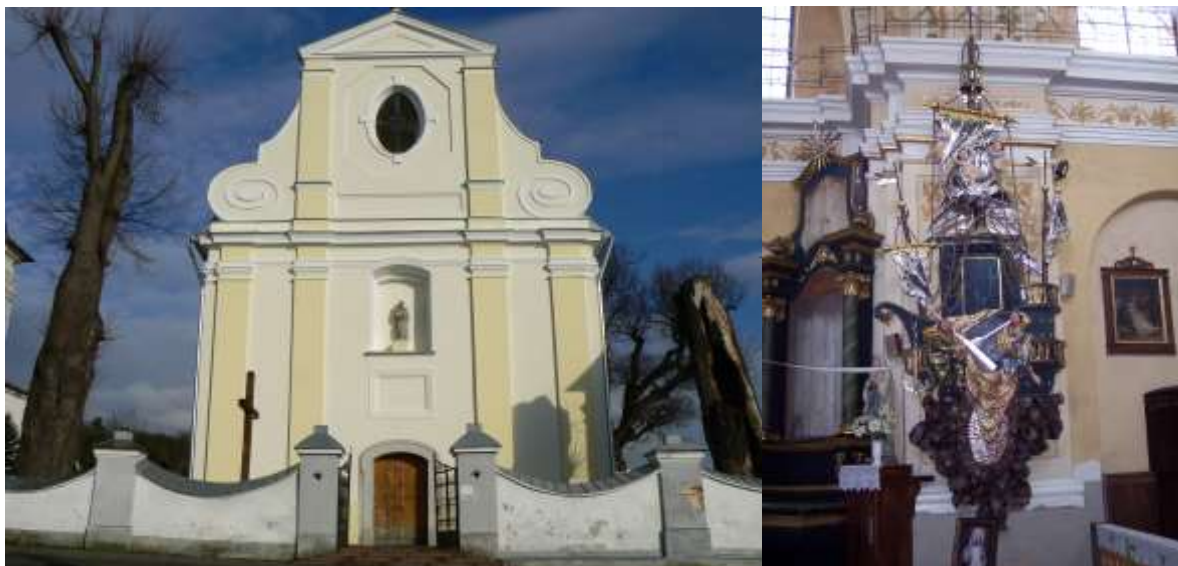
2. Dziedzictwo kulturowe

Zabytki

Babice są jedną z miejscowości Gminy Krzywczka, posiadającą liczne zabytki. Do najcenniejszych zaliczyć należy:

1. Zespół Kościoła parafialnego pod wezwaniem Świętej Trójcy w skład którego wchodzi: kościół murowany z 1794 roku; remontowany w roku 1860 i odbudowany po spaleniu w 1886 roku. Ostatni remont zakończona w 2008 roku.

2. Dzwonnice i ogrodzenie murowane z 1794 roku oraz plebania murowana z 1794 roku, odbudowana po pożarze w 1800 roku, remontowana w 1996 roku i ostatnio w 2007 roku.

Zespół Cerkwi Grecko – Katolickich pod wezwaniem Zaśnięcia Najświętszej Marii Panny. W skład zespołu wchodzi: cerkiew drewniana z 1840 roku, remontowana w roku 1888 i zabezpieczana w latach 1957 i 1992. Dzwonnica drewniana z 1840 roku, restaurowana w 1992 roku oraz plebania drewniana z 1840 roku (obecnie dom mieszkalny).

3. Zespół dworski Dembińskich w skład którego wchodzi: dwór drewniano – murowany z drugiej połowy XIX wieku remontowany w latach 1956-1957 oraz zmodernizowany w 1975 roku; spichlerz murowany z tego samego okresu remontowany w 1957 roku, kuźnia murowana odbudowana w latach 1958-1959 oraz park krajobrazowy z XIX wieku przekomponowany z początkiem XX wieku.

4. Kapliczka przy drodze przy drodze wojewódzkiej Przemyśl – Domaradz murowana z końca XIX wieku.

5. Zajazd murowany z połowy XIX wieku, częściowo rozebrany w 1944 roku.

6. Kilka domów drewnianych z końca XIX i początku XX wieku.

Zwyczaje

Dawne zwyczaje, obrzędy powoli zanikają. Niektóre z nich podtrzymywane są dzięki starszym, mieszkańcom wsi, jednak większość pozostaje tylko w sferze wspomnień i opowieści „... jak to dawniej było”.

Do chwili obecnej kultywuje się przede wszystkim zwyczaje związane z kalendarzem liturgicznym kościoła rzymskokatolickiego. Do świąt obchodzonych dawniej i dzisiaj należą:

- Boże Narodzenie - całodzienny post w wigilię, wspólne spożywanie kolacji, łamanie się opłatkiem domowników, przynoszenie siana pod obrus wigilijnego stołu, chodzenie po kolędzie, święcenie owsa w dzień Św. Szczepana.
- Święto Matki Bożej Gromniczej – święcenie gromnic zapalanych później w ciągu roku w wyjątkowych sytuacjach.
- Niedziela Palmowa – święcenie palm, które stanowiły panaceum na wszelkie dolegliwości.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BABICE NA LATA 2019 - 2026

- Wielkanoc – obchodzenie domu przez gospodynię po powrocie z poświęconym w Wielką Sobotę pokarmem w celu uchronienia obejścia przed nieszczęściami, święcenie pola przez gospodarza w Wielką Niedzielę.
- Zielone Świątki – przyozdabianie domostw zielonymi gałęziami.
- Boże Ciało – święcenia wianków, którym przypisywano właściwości lecznicze i ochronę domostw przed piorunami.
- Święto Matki Bożej Zielnej – święcenie ziela i wieńców w czasie odpustu parafialnego
- Święto Matki Bożej Siewnej – święcenie ziaren zbóż przeznaczonych do zasiewów.

3. Obiekty i tereny

Infrastruktura techniczna

Sieć drogowa i dostępność komunikacyjna

Głównym szlakiem komunikacyjnym jest droga wojewódzka relacji Przemyśl – Domaradz przebiegająca w większości północną stroną miejscowości. Przy niej ulokowane jest centrum miejscowości z którego wiedzie droga powiatowa relacji Babice – Iskań. Z zachodniej części miejscowości droga powiatowa relacji Babice – Połanki wiedzie do tego przysiółka, a we wschodniej części droga powiatowa wiedzie do Pruchnika.

Miejscowość Babice posiada dobrze rozbudowaną sieć dróg gminnych.

Babice posiadają bardzo dobrze rozwiniętą sieć komunikacyjną łączącą tą miejscowość z Przemyślem, Dynowem i Rzeszowem. Komunikacja prowadzona jest przez PKS i przewoźników prywatnych.

Wodociągi i kanalizacja

Mieszkańcy wsi korzystają z lokalnego wodociągu obejmującego większość gospodarstw zwłaszcza położonych w jej centrum. Nieliczni mieszkańcy zaopatrują się w wodę z ujęć lokalnych bądź w przydomowych studniach. Wieś Babice jest jedynie w niewielkiej części skanalizowana. Ścieki gromadzone są w szczelnych zbiornikach bezodpływowych i wywożone do oczyszczalni ścieków w Krzywczu.

Gospodarka odpadami

Odpady komunalne z obszaru Babice są odbierane przez firmę specjalizującą się w tej dziedzinie.

Sieć telefoniczna

Miejscowość Babice posiada dobrze rozbudowaną sieć telefoniczną, dlatego też większość gospodarstw posiada telefon stacjonarny.

Zapotrzebowanie w gaz i energię elektryczną

Wieś Babice nie posiada dostępu do sieci gazowej. Część mieszkańców korzysta z gazu dostarczanego w butlach. Miejscowość ta jest zelektryzowana, jednak istniejąca sieć energetyczna wymaga rozbudowy zwłaszcza niezbędna jest rozbudowa oświetlenia drogowego.

Miejsca sportu, rekreacji i publicznych spotkań

Miejscowość Babice posiada wybudowane w ostatnim okresie czasu boisko sportowe pełnowymiarowe do piłki nożnej z nieukończonym jeszcze w całości zapleczem socjalnym zlokalizowanym w podworskim spichlerzu. Ponadto na terenie miejscowej Szkoły Podstawowej znajduje się nieduże boisko dla dzieci i młodzieży szkolnej. Babice posiadają bardzo atrakcyjne tereny rekreacyjne jednak nie są one jeszcze zagospodarowane. Miejsce spotkań mieszkańców jest siedziba Gminnej Świetlicy Wiejskiej zlokalizowanej w centrum wsi a ostatnio także kawiarenka działająca przy miejscowej Parafii Rzymsko – Katolickiej. Miejsce publicznych spotkań jest najczęściej Gminna Świetlica Wiejska.

4. Infrastruktura społeczna

Miejscowość Babice posiada na swoim terenie ośmioklasową Szkołę Podstawową. Dowożone są do niej dzieci ze Skopowa i Połanek.

W Babicach aktywnie działa Koło Gospodyń Wiejskich, posiadające bogatą ponad stuletnią tradycję, Ochotnicza Straż Pożarna a także organizacje kościelne: Akcja Katolicka i Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży. Działalność sportową prowadzi jedyny w Gminie Krzywczka Parafialny Klub Sportowy „UNUM”. Babice to również siedziba Stowarzyszenia „W Dolinie Sanu”. Opiekę medyczną nad mieszkańcami sprawuje Punkt Lekarski prowadzony przez NZOZ „DOROMED”.

IV. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI

Analiza SWOT jest efektywną metodą identyfikacji silnych i słabych stron miejscowości, oraz badań szans i zagrożeń jakie stają przed miejscowością.

Analiza SWOT opracowana z mieszkańcami:

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - atrakcyjne położenie geograficzne z pięknie ukształtowaną rzeźbą terenu, - wspaniałe warunki przyrodnicze (Park Krajobrazowy Pogórza Przemyskiego strefa „Natura 2000”, - duża powierzchnia terenów pod rekreację zwłaszcza w dolinie Sanu, - czyste środowisko naturalne – brak przemysłu zanieczyszczającego środowisko, - dobre położenie komunikacyjne – lokalizacja przy drodze wojewódzkiej, - rozbudowana sieć dróg powiatowych i gminnych, - możliwość wygospodarowania terenów pod działalność gospodarczą, - korzystne warunki do rozwoju rolnictwa ekologicznego, - pracowitość i gospodarność mieszkańców, - aktywna działalność organizacji pozarządowych, - bogate tradycje kulturalne i oświatowe 	<ul style="list-style-type: none"> - niewystarczająca ilość uzbrojonych terenów do aktywizacji gospodarczej, - niewystarczająca infrastruktura wodno ściekowa (brak sieci kanalizacyjnej w obejmującej całą miejscowość Babice), - zła nawierzchnia i niepełne oświetlenie dróg gminnych wewnątrz wsi, - bardzo ograniczone możliwości zbytu produktów rolnych (brak zakładów przetwórczych), - słabe zainteresowanie rolników możliwościami pozyskania dochodów pozarolniczych (agroturystyka), - słabo wykorzystane walory przyrodnicze miejscowości, - brak infrastruktury turystycznej (szlaki piesze, ścieżki rowerowe itp.), - niewystarczająca baza turystyczna, wypoczynkowa rekreacyjna i sportowa, - bardzo słabe wyposażenie techniczne miejscowych placówek kultury (świetlica wiejska, świetlica parafialna, biblioteka, klub strażaka) - niskie dochody mieszkańców, - brak możliwości zatrudnienia w najbliższej okolicy,

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BABICE NA LATA 2019 - 2026

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - wzrost dochodów mieszkańców poprzez zwiększoną działalność gospodarczą w miejscowości, - rozbudowa sieci wodociągowej i budowa i kanalizacyjnej, - poprawa nawierzchni i uzupełnienie oświetlenia dróg gminnych, - rozwój turystyki i agroturystyki z poszanowaniem prawa ochrony środowiska, - rozwój zaplecza wypoczynkowego, rekreacyjnego i sportowego - rozwój rolnictwa ekologicznego, - edukacja ekologiczna mieszkańców, - powstanie sieci usług około turystycznych, - poprawa warunków technicznych do prowadzenia szeroko rozumianej działalności kulturalnej, - poprawa bazy lokalowej organizacji pozarządowych, - zachowanie tradycji i zwyczajów miejscowości, - integracja miejscowej ludności, 	<ul style="list-style-type: none"> - dalszy spadek opłacalności produkcji rolniczej, - brak motywacji do prowadzenia własnej działalności gospodarczej, - brak wystarczających środków finansowych na aktywną ochronę środowiska, - dewastacja środowiska przez pseudo turystów, - rosnące koszty inwestycji w zakresie Infrastruktury technicznej, - skomplikowane procedury i trudne do spełnienia warunki umożliwiające pozyskanie środków Unii Europejskiej na inwestycje w gospodarstwach - brak zainteresowania inwestorów z zewnątrz, - regres kultury wiejskiej w Polsce, - malejące środki finansowe na oświatę, kulturę, sport i rekreację, - zubożenie społeczeństwa, - brak zainteresowania społeczeństwa integracją społeczną, - możliwość wystąpienia patologii społecznych,

V. OPIS PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ

Lp.	Nazwa zadania	Cel	Okres realizacji	Wartość inwestycji	Źródła pozyskania środków
1.	Budowa sieci kanalizacyjnej wraz z przyłączami w miejscowości	Poprawa warunków życia ludzi	2020-2021	9 000,000,-	Budżet Gminy, Środki PROW Budżet Państwa
2.	Zagospodarowanie terenu w centrum wsi (tzw. Park)	Poprawa estetyki w centrum wsi. Poprawa funkcjonalności obiektu	2020	100.000,-	PROW, Środki własne
3.	Uzupełnienie oświetlenia wzdłuż dróg gminnych	Poprawa warunków życia i bezpieczeństwa ludności	2020	170.000,-	Budżet Gminy
4.	Remont nawierzchni dróg gminnych	Poprawa warunków życia ludności, bezpieczeństwa i uzbrojenie terenów inwestycyjnych	2020/2021	800.000,-	Budżet Gminy Budżet Państwa
5.	Rozbudowa bazy sportowej z wyposażeniem	Rozwój sportu, rekreacji i wypoczynku mieszkańców	2020-2022	300.000,-	Budżet Gminy Środki własne OSP WFOŚiGW
6.	Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych nad Sanem (przystań wodna, pole namiotowe, zaplecze socjalne itp.)	Poprawa warunków rekreacji i wypoczynku turystów	2021	500.000,-	Inwestorzy Budżet Gminy Środki pomocowe UE
7.	Budowa infrastruktury turystycznej (ścieżki piesze i rowerowe, camping nad Sanem, itp.)	Rozwój turystyki i wypoczynku	2020	800.000,-	Budżet Gminy Środki pomocowe UE Inwestorzy

VI. PODSUMOWANIE

1. Priorytety

Mieszkańcy za główne uważają następujące priorytety:

- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej miejscowości
- Zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców
- Podniesienie atrakcyjności kulturalnej, turystycznej, sportowej i rekreacyjnej
- Rozwój przedsiębiorczości, usług i rolnictwa ekologicznego
- Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej terenów.

2. Cele

Aby zrealizować priorytety wymagane jest osiągnięcie celów długoterminowych zgodnych z oczekiwaniami wspólnoty lokalnej jaką stanowią mieszkańcy Babic.

Za najważniejsze cele uważają oni:

- modernizacja oraz budowa infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej,
- rozbudowa i wyposażenie bazy kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej,
- budowa, rozbudowa i modernizacja dróg oraz ich oświetlenie,
- ograniczenie źródeł zanieczyszczania środowiska naturalnego poprzez wprowadzenie segregacji odpadów i likwidacji „dzikich wysypisk” w lasach,
- zmniejszenie bezrobocia poprzez rozwój przedsiębiorczości, usług, agroturystyki i działalność ekologiczną niewielkich gospodarstw rolnych,
- organizacja kursów, szkoleń i innych form edukacji z zakresu alternatywnych źródeł dochodu z gospodarstw rolnych,
- uatrakcyjnienie przestrzeni publicznej umożliwiającej zaspokojenie potrzeb mieszkańców w dziedzinie wypoczynku i rekreacji,
- podjęcie działań na rzecz kompleksowego rozwoju usług pod potrzeby turystyki,
- podniesienie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców Babic.

Opracowała: Ewa Pękalska